

Moje življenja

III

98

Kadiji dve leti na osebilišču

U sodnijski službi.

1

Kačelo dne 13/9/14.

Veliki dogodki rodijo silo, tako
birekel tudi glede mene in
mojega pisateljskega dela.

Kačasil sem nekodaj peno in
pisal prve parke in tudi
moje žolpice sem popriskal
a v H. Vidu na kosaškem sem
nehal, ko sem prišel 9/6 1908 v
H. Leonard v slas. gonicek.

Tedaj prišel sem v svojemu popi-
saviju do dogodkov, ko sem
bival v II letu kot junak na uni-
verzi v Gradcu.

Lepa doba minula je od tega
časa, da pa bo vrnica mojega ži-
ljenja popolna, ko sem podati
sukajle majhen cviculum vite
do dneva, ko sem nadaljeval študi-
jek mojega življenja.

Do velikih noči 1901 vrnil sem se
zopet na univerzo v Gradcu in se
prišlo pripravljati za I izpit.
Napravil sem ga tudi sicer

in se onil veselo domu. Poživice
 porabil sem za potovanja po
 koroški deželi, posebno sem
 bil na potovanjih Cirkil in
 nekaterih potovanjih, kjer
 sem nastopal kot govornik,
 a tudi kot šalivce, tako da so me
 pogladi pod imenom
 'Rebeški ožbej'.

Meseca septembra prišel
 je na Rebečo komendant
 Valentin Šurab, vlag duhovnik,
 finega čustvosanja in velike
 izobrazbe; pri vsem tem
 anima candida, kar je za
 duhovnika prvi pogoj, ker
 temu slovi su svoj moralni
 vzgojvalni moč.

Kuana bila je njegova
 gostoljubnost že od prej; saj
 blagodušna njegova sosedica
 Kefa Kogelnik, ki smo

jo naslednjemu okroglega telesa
in uresničiti okrogelnik, je mala
tudi pripuščiti, jedi, da se je
vsakemu omililo bivanje
v komendi.

Blagi komendator sprojel
me je v svojo gostoljubno hišo,
in ugovarjal sem pri njem to
gostoljubnost vsigodaj, ko sem
bil doma, in me ni bilo je stem
kot ubogemu visokošolecu silno
pomagal.

jeseni 1901 podal sem se
v Gradec nazaj. Obiskoval sem
pridno predavanje; začel sem
tudi zanimati za društveno
življenje v akademičnem
društvu Triglav, in sem bil
tudi prvi teci 1901/02 tajnik
tega društva in sem imel
tedaj usled na usso pozvete
akcije za ustanovitev slovenske
univerze v Ljubljani dovti

stela.

Stausaal sem v 1. kćāpu Garten-
gasse št. 4 pri gospej Horvat,
katere pravi nos, je se vedel
praviti o napadu študenta
Georg Sand na ruskega pos-
lanika.

V drugem kćāpu stausaal
sem v Reichhulgasse 10.
Tisti čas bil je dokaj lep, saj
na univerzi pripuščjal
sem se samo za kolokvije,
katere sem tudi napravil;
počēn pa sem se zbral v prvi
jateljski družbi.

Kodiraki smo hodili v
majhne gostilne, kjer smo
po ceni jedli.

Moj prijatelj Kobč peljal
me je nekoga večera v fakul-
tetsko ulico št. 4. Kjer je
bivala Elizabet pred svojo
gostilno. Bilaje to že stara

a skrajno prijazna, dobrosučna
 gospa, ki me je imela kaj rada.
 Tam spoznal sem tudi mojega
 sedanjega prijatelja fevdalca
 Stannitz, inodnika okrajnega
 glavarstva v Gradcu in njegovo
 gospo, ter mojega sedanjega
 prijatelja Franca Zmado, oba
 slovenska Slovenci.

Vsej gostilni smo dostikrat
 se zabavali s popovedanjem
 vseh slovenskih pesmic, in
 pripovedovanjem vseh
 dogodkov. Dijaški smo nimno
 imeli čevrka, zato pa so drugi,
 posebno Stannitz, Zmado in
 gospa pred pritresli en literali
 pa dva, da smo se bolj zapeli,
 kajti če smo videli, Kieglitz "pred
 seboj", smo bili še bolj veselji.

So pač dijaška leta in
 človek mora tudi to opraviti,
 glavno je pri tem, da okrami
 zločude in veselje sree.

Po dovršenem tretjem letniku, kiga študent najprej nejejuji mojih visokolskih let, šel sem zopet na dedec, ker sem v gostoljubni komuni imel lepe dneve.

Hodil sem pa tudi po Kosovnem, obiskal na tvojih mojih kosa, Matija Perca, v katerim soa jo celo melanila skozi Pancevo do Vidua in obicnovala lepo gospo Italijo.

Ostali cas porabil sem za obiskovanje skozi in tako mi je cas le kaj hitro minul.

Quila je jeren in oditi sem moral zopet v Gradec, kajti do leta bilo je zadnje in treba napraviti dva izpita.

Kako sem se zanj pridno med knjige, obiskoval predavanja, v kolikor mi je

priljubljen čas, pa sem tudi še
hodil v „Triglav“; ker sem bil
revizor blagajne.

Po kelikimoli sem se posebej
posvetil študijam in po vro-
čih, fundapolnih duh sem
napravil 23/7 1903 judicijalni
izpit in sklenil o tem odjadel
deseto puoti Kosovski deželni in
se ustaval najprej pri Sv. Križu,
ker sem bil na puoticiji moga
sošolca prof. Kogelnik.

Sošolci so rabili sem za stu-
dije, kajti čaka me je še poli-
tčni izpit. Vso vrsto odjadel
sem koncem oktobra v Gradec
in cel mesec november pridno
pisal manuskripta za izpit, ki sem
ga 2/12 1903 napravil, dan prej
pa prvi rigoroz.

Teodaj dežani izpiti so
bili za mevoj, del doktorata

je tudi že naprasljen - to so bili občutki, ki so me navedjali z nepopravim veseljem.

Zbrali smo se še enkrat v prijeteljskem krogu, da obhajemo veseli dogodek. $\frac{1}{2}$ vesela gledal sem nazaj, saj štiri leta nazaj, skrbij in tujenja so mi bila glede upravičenosti, odpušeni je bil stem svet & bodočnosti.

Štirinili smo si prijetelji na kolodolnem roke, saj bilo je slovo od pravih dijaških let. Le enkrat je človek dijak, le enkrat tako živi, le enkrat se tako veseli in tepe. $\frac{1}{2}$ Bogom lepi časi, umagokovat se za rami solzin, & tudi sem tepel, a bili so lepi, solnari dnevi, dnevi idejalo in snežnih, sladkih sanj.

Keslelega sveda sem se podal
v domovino, kjer me je mati
sprijela z veselim licem. Uložil
sem tudi posrčijo za nastopno
službo pri c. Kr. deželni sodnici
v Celovcu, kateri se je tudi ka-
roj ugodilo.

Dne 5/1 1904 podal sem se
v Celovcu in se nastanil v
Hulfengasse št. 13, kjer sem že
kot osmošolec stanovoval. Lese
drugi ljudje, a ista soba in
z užitni sponciji na gimna-
zijska leta.

Drugi dan javil sem se, bilo
na dan Sv. Treh Kraljev, pri pred-
sedniku dokumentu svetniku
pl. Ulepišich, v katerega roke
sem skoval kot praktikant
prvega.

Tako sem nastopil službo.
Prejeli časi poskosti so sem
mimoli, zavozal sem se
dežani posvetiki sope moči.

Te misli človeka spremenijo,
 neha se študentoska brezpos-
 lenost, začne se resno življenje.
 Tu pa me bilo je dva kmeta
 resno.

Bil sem Slovencem in to so tudi
 vedeli vsi; če tudi močnim cesi,
 da so pravilno napravn
 medu potkopali, a slovak se
 čuti med uradniiki druge
 narodnosti tujega, nikdar
 pa ne najde tujega zavračanja
 kakor med svojimi; Slove-
 nec uradnik mora biti jako
 natančen, kajti strogo se gle-
 da nanj, in niken mora
 biti, se nikjer javno ne po-
 kazati, ali govoriti, kajti to je
 pustki dolžbam, se pravi in
 se ne skinja z dolžnostmi
 uradnika.

Svojega življenja ni
 sem zadrževal, in močnim

si šteti v čast, da so me odkriti
Keruei-madriki in nemški
odkritiki zaradi tega sprosto-
pali.

Da sem v zasebnem življenju
ostal od svojih kolegov osamljen,
je nekaj naravnega, vsek pa
se kam nisem usiljeval, ker
sem vedel, da so najti kamii
in da se pogovarjajo v zadevah
o Katekih bi naj dlugo misle-
ni ne vedel.

Druge stvari bilaj: Kako boš ži-
vel?

Ka miivcuži sem še imel
štipeudije in podpore, a to
se je vse nehalo.

A mrača me tudi tu ni za-
pustila.

Moji stani dobrotnik Simoa
Quantschütz, restavracen na
Kolsdassu v Celovcu hotel mi
je po dovršenem izpitu, da
se najle pri njem zglasim

glede kraje.

Ku prišel sem 5/1 1904 in mi povedal, da se ne sedaj ne dobim nobene plače, kako dolgo, še sam ne vem.

Nič se ne skubi, pravi mi dobrohotno, „dokler Tebi država nič ne plača, pa tudi Ti meni nič ne plačuješ“.

Ku imel sem celo kraso krasno, sečno, da so mi blede lica kralu zavela gaceki in sem bil solce zoludaja in godoslužnosti.

Da, kraju kama spornim gospod in gospa Dvantsch-
nig. Prvi je o njim povisa
o kapli ob dravi - gospa pa
živi ob skvami svojega
sina kamo, ki je bil nek-
daj moj učence, a sedaj
izvesten uradnik pri
avstro-ogruški banki!

Naj su nekoliko postojim!
 Vama se imam zahvaliti
 za vašu sreću, vama, da sem
 imel glasno podlago, zekra-
 so telo, vama, da nisem za-
 bredel v quistne težave,
 ki so me itak od vseh str-
 nij odvajale.

Kako sem bil srečen, kako
 vesel, bil sem kakor do nra
 v družini med svojimi!
 Koliko krat se mi je gospod
 nasmevil, me pokukal
 po rami in čokel: "No žvi-
 kaj pa delajo panagvafi!"

Bil je slovesec iz Rožne
 doline in se tudi mi ka-
 noval, to priznati.

Bil je blaga duša, nepo-
 gaben je spomin nanj in
 njegovo gospo in siva!

Bojvaj v mihi simen,
 vama pa, ki še živita - ste
 bo spomin in znak hvaležnosti.

uadno življenje bilo je spo-
četka kaj kufjeo. Torej človek
je zna, a kako vse to v praksi
prevesti, to je ravno čas prak-
tikantska.

Bil sem najprej na kazenskem
oddelku. Kaj Bog, sodbe bi mo-
gal delati - kako sem jih ko-
pal, in dosti kvas sem jih
moral z nova začetki. Bili so
ljudi časi in teblaj sem spoz-
nal, da je človek po univerzi
še le prva nič in da se začne
še le zopet naučiti kakor fant,
ki začne pokazati o normalno.

A ni bilo je!

od kazenskega oddelka pre-
šel sem k pravic kopalnemu
sodniku fantoch. Ki je dosti
kvas tudi ubval politično
skupno v uadnu in razvijal
razpne, katerim sem le pri-
stjeval, da sem imel mir.

Polj me je parimalo delovanje
 pri delovanju na pradedišku, kjer
 sem konal obsojnice in ob enem
 bil funkcionar, kjer sem postal asistent
 dne 21/7 1904. ^{prostor plačil 83 K.}
 Ta drugi rigoroz, se je bilo tudi
 treba pripravo dati, študiral sem,
 kolikor je bilo mogoče in sem
 tudi dal koncem junija 1904
 k izpitu. Šinzel sem imel, prof.
 edikt in bil je slabe volje, spadal
 val me je o stvarah, o katerih se ni
 nikoli sanjalo ni in tako nisem
 mogel se opravičiti v splošnem.

Kako pa sem istem hišni
 napravi se začel v studiju
 drugega, pedagoškega rigoroza
 in dne 17/12 1904 sem do studija
 tudi še eno premedal in sem
 imel zato prav srečne božične
 praznike.

Do nosem leku pa sem se
 spravoil še na zgodnji rigoroz,
 ki sem ga dne 20/3 05 napravil.
 Pa sem jancija lica odhajal
 iz univerze ob danuafkih, do
 sem imel vse rigoroze za reboj.

Na 22/3 1905 bila je pismocija.
 S kakšnimi činki sem se vozil
 k tej slavnosti, kaj mi ose igralo
 od veselja v meni.

Dosegel sem najvišjo čast,
 ki jo more akademik doseči,
 po vsem naporu dosegel
 sem doktorski diplom!

Moji prijatelji so se zbra-
 li v avli med svečanim
 aktom, utripalo mi je srce,
 kaj že koliko kmal sem gle-
 dal ta prizor in si mislil,
 kedaj bom tudi jaz tam
 stal.

Nimla je svečanost
 pismocija, segel sem v roko
 rokopisu, dekamu in pro-
 mokopju in se zapisal o
 zlato kupijo prvobrat kot
 doktor.

Doseženo je, sto mislijo
 sem se vrnil iz duševne

smariljen veselja.

Zvečer pa smo se igrali pri gostilničarki klizi juž in se veselili veselega dne. O polnoči pa me je odpeljal brezovlak v Celovec nazaj v sladkih sanjah, saj zaključil sem s tem življenje na univerzi z žajljevim uspehom.

Odlej sem si malo oddahnil, zato pa sem se posvetil bolj nauki, in se pospecel celo do turistikke. Najprej obiskal sem 2141 m. visoki Obič nad mojo najtisto vasjo, potem pa v Lavinjske planine.

Moje dobro razpoloženje v direktni čaki napokilo me je po veselen, dokler pokus v gostilni Roka v Celovcu, da sem vzel peno v roke in začel pisati poollistke

v miru pod imenom: Fine in
Banigelfe.

A začelo se je zopet novo delo,
bilo je treba napraviti potrdni
spolnijiški izpit.

Katél sem tedaj z domačo
nalogo: Die Besitzstättungsklage,
in to delo tudi izvršil.

Ob enem sem se pripravil
kudina ustnemu izpitu. V
to svako obljemi šesttedenski
dopust porabil sem za študi-
je.

Po priimenem izpitu 7 in
9 junija 1907. napravil sem
dne 13/6 1907 ustnemu izpitu.

Zadnji izpit! To je bilo veselje!
Taj mi bilo lahko. Tudi si de-
lati z menoj izpit še kolega
Hutten, a zbal se je priti, in tako
so mene samega maili od
10h - 1^h pop. Komisiji predsedo-
val je ekselencia Litkeič,

v komisiji bili so višji pravnik
 Dr. Amuhl, dvojni svetnik
 Dr. Tomšič, osredilistični profesor
 Dr. pl. Causkern in sedanji jus-
 ticijski minister Dr. pl. Hoehen-
 burger.

Po mojem izpovedovanju
 sem izvedel solučilni repul-
 sat, da sem napravil izpit.
 Sodelal se mi je težek kabinu
 od suda, saj zdaj imam upa-
 je, da postanem sodnik.

Večloga suda sem se sedaj
 sodeljal v Celovcu, saj zdaj sem
 bil čeden novilnega čista, da
 mojam delati še kak izpit.

Le misel tudi, da mi ni tre-
 ba obiskovati več kveza za av-
 kultante, mi je bilo nekaj, kar
 nisem mogel dovolj upošte-
 vati.

Omiliti se moram poleg moje
 ugodnega življenja tudi moje
 zasebno življenje.

Ko sem nastopil službo kot pravni praktikant v Celovcu, nisem imel prave rodbene družbe. Tako sem sedel najsi doma in študiral.

Kodolgo potem ni sicer spomladati, pa je prišel moj dragi prijatelj dr. Kusčej iz Rožeka v Celovce nazaj in z njim sova začela pokrajati tu in tam med tednom v gostilno, pozneje celo pogosto.

Ob srečah z njim obiskoval sem klubne večere celovških Slovencev pri glavnem študentu, kjer je bil profesor Tomaz Lhrey kot stauosta, ki je nazaj daa imenoval svojim mladostim.

Opustu 1904 smo napravili celo plesno veselico v Masslgarten, ni je bil obisk prave poobčen.

Ravno tako tudi drugo leto.
Bilo je na tistem večerju živah-
no življenje in obiskovalcev
od obeh strani.

Da se o prstu 1906 smo imeli
ravno pam masno veselico,
ki se je tudi sijajno obnesla
in to v hiši nemškega povest-
nika.

Pri velika kaplika. Tedaj nas
v nemški hiši nihče ni motil,
pred dvema leti pa je naključ-
na družba napredla in
spljvala dame in gospode,
ki so se zbrali v lastnem
slovenskem domu: Hotel Fra-
besingou, da bi se zabavali.
Vidi se pač, da ni na stvari
Slovencev nujstavanja, ampak
ravno nasprotno - nikeru
Slovenec, ki izpolni je svoje
dolžnosti napredni družbi,
najbi imel tudi nje pred

zakini napadi.

Leta 1907 nisimo mogli napra-
viti veselice, ker nisimo dobili
praskovov.

Kakor sem že omenil, hodil
sem nad na planine. Obič obiš-
kal sem okoli soknag, v počit-
nicah 1906 šel sem v soboto
do Sr. Levarka nad Železno
Kaplo, nato na Olčeo - skozi Lo-
ganjevo dolino, Okučelj, suški
žleb - male in velike pole, prej
pa še prelezal nevarno. Hlene
ni došel na Grintove. Odtod
sem jo mahal čez Kokerško
sedlo na jezovsko, od tam pa
čez Mele v Sele. Spomeljal me
je tedaj nekaj časa v Sele
Janez Hoja, o zlemu kovanju
se vsesla mi si zapela:
"oh zdaj pa nikolaj ves"

Bilo mi je težko prišpeli, saj
 res, nisva se videla več, rebežu
 se je srušil nato um in
 ni bilo več pomoči. Rešitev bila
 je smrt.

V Selah sem krenil z veselo
 družbo na obisk, drugič dan pa
 na Ljubelj in od tam v Rož-
 no dolino in Celovec.

Bilo je pač kaj krasno! Krasno
 na planini stati pod sinjim
 nebom v svojem gradu in
 gledati v dolino, odkoder ti
 dovi govor daljne svetlobe!
 To so krenutki, ki so mi ne-
 pozabni, ker se čutiš svoj-
 nega, ker pozabiš svo dolj in
 čutiš bližino božjo!

Kako, kako mlado suncé,
 kvistku, ogledam in se, goim na
 planine, tam najdeš moč
 za svoj težavni poklic!

Mogoče bo de tudi kdo vprašal, kako pa je bilo z ljubeznijo?

Mlad sem bil, čil in zeljav in ravno tudi ne pokvarjene po-
stave. Obracal sem tedaj sčl sem
in tja, saj sree ni kar sem.

Takoj spčetka mojega nastopa
javne službe se praviil sem se
z žuido Novak, ki je bila prvi sojem
bratu trgovcu v Linciuasi.

Bila je lepa, blaga in izvijena
o gospodarskem. Njemu lastnosti
so mi ugajale in sklenil sem,
jo peljati s kvaat pred oltar.
Ljubezen med nama bila je
priščna, udana in sanjala
sua ota o bodoči sreei. Bila
je to mlada ljubezen, polna idea-
lov, ki samo niolima sedanjost.
Lepo so bile ure, ki sem jih ob
vedeljah preživl v njem in
družbi njenega brata.

A pridi je mislalo drugače.

Po sodnem izpitu dne 13/6 1907
 bil sem v Celovcu še do 9/9 1907.
 Fikti dan moral sem zapustiti
 ljubo mi mesto, ki se mi je ovi-
 lilo, moral sem zapustiti ženo
 in prijatelje, ljubo domovino,
 kajti puščal sem bil v
 daljni - Voitsburg pri Gradcu.

K razpisni črti nastopil
 sem tam službo. Bil sem edini
 slovenski med razpisniki.
 A tudi sem se prijavil.
 Funkcijski, začelo mi je prav
 udajati. Kolegi so bili ljubozni-
 vi z menoj, nikdar se ni politi-
 ziral, bili so jako svirni.

Tako sem se prijavil razpi-
 sam. Tudi o vadbi je bilo pri-
 jetno, delo mi je udajalo; če se
 me je pa kar toliko dolga čas, pa
 sem zdelnil v Gradcu, kjer je bila
 kariero Neuburger.

Bil sem že popolnoma na-
 rajen na te razpise, ko pride
 odlok, da mora moj kolega
 Dr. Hauser iti v St. Vid na Koroškem.

Le temu ta puenestiko puao niē
ni bila po volji in izrazil se je,
da bi menjal, če bi mogel. Meni,
ki se mi je težilo po domovini,
je prišlo to kakor nalaga.

Ukucnila suva postrebnica Kosta-
ke pri nadsoodvitiu in doseg-
no je bilo, da grem jaz v H. Vid.

Ku dne 18/10 1907 zapustil sem
ljubi Reichelburg, ki sem ga v koliko
težko zapustil, ker se mi je že omi-
lil. Nastopil sem službo sedaj
v H. Vidu, sicer v domovini, a
zopet med Nemci.

Le težko sem se navadil
vsemu; kajti na sodrži ni
bilo ravno dosti dela, kakor
banu Reichelburg je vel ravno
v pokoj, dr. Wünsche pa ni vel
nikamor. Tu tako sem ostal
sam. Le vedel je so mi vidile
spučenstvo, ko sem se peljal
v Celovce, ali pa v Lincisovce.

A tudi su sem se seznanila ude-
mačid.

Seznal sem se z različnimi
madriki železnice, posebno z Viktor-
jem Köchel. Tudi na področje do-
šel je sodnik Alojz Sammer
na substitucijo in tako se je
začelo zopet živahno življenje.
Prišla je zima, začel se je prast
in vedno večeli H. Kol mudil
nam je dosti prilike, se zabavati,
če smo nabili šopke, naskočili smo
jih pri krcosodniku. Lusk-
olaka s četkic dopoldne in v
sobotno dobili smo vrak po
velik šopek najlepših svetle
načarost iz Nizze za smešno
ceno 1²⁰ K.

Te šopke smo delili in tje ne ga
napravili po tui druge.

Tako mimula je zima in začela
kvarna spruha, kakor sem po-
kabil o to, da sem ob nedeljah
pridno hodil po hribih, med
drugim tudi obiskal obici,
desetkrat 1007 m visoki H. Lorenški vrh
pri H. Vidu in tam spadal večje,

duaknat magdalenusko goro, goro
 to, urha, enkuat, sem jo uddavil
 crey Eivveg v kuško dolinu in
 si ogledal stausolavus prejšno
 stolico kuških škola.

Kakor sem je sivevil, in cel
 sem dosti duizbe. Če tudi so bili
 kemci, celo bivši buršaki, a ra-
 zumeli smo se in uenitno. Koliko
 veselik me preživelisno prvi
 "Schlupf einewild" (Alojz Mayer), Rpi
 "smo in ali celo Kausente.

Posobno z Viktorjem Rökkel
 bila sta ukazovaljisa puja-
 telja, narodnost puinam
 ni delala razlike, če tudi je bil
 on Kocivar. Tu to pujaateljstvo
 kraja še sedaj, če tudi sta daleč
 razmazu. Če pa puideva skupaj,
 pa se namrečjuva in zopreva:
 und druck u' d' d' d' d' d'
 mo m' m' m' m' m' m'
 E' g' m' d' l' e' p' r' g' g' t' a' r' d' e' m'.

Je pa v tako v človeškem življenju,
da najde človek prijatelje tam, kjer
silega ne misli, ki so mu udani
in gosti bolj kot marmakarčni sosod-
njaki.

Lepi so bili časi o H. Vidu, če tudi
sem bil med Nemci. Licer sem se
dostikrat našel priliklo govoriti
na sodiški slovenski, nemu celo
slučaj, da je prišla ženska v dvo-
rajo in me pozdravila kar
od sebe: Dobro dan gospod.
Prašal sem kako to in pravila
mi je, da se je tu naselila in
da zna samo slovenski.

Ti lepi časi so minuli, ko čitam
nekoga jutna v časniku, da sem
prekoračen v H. Lenu in v sloo.
govičah kot sodnik, kar sem postal že 31/1/1908 kot tako.
Izrazi: *Piffinguidis Piffis platio* 134,00 K.
Bil sem ocv popravljen, nisem
mogel tega razumeti. Proč iz
H. Vida, iz vselega mesta v kraj,
ki ga niti poznal nisem.

Udal sem se v svojo veselo.
Poslovil sem se na sodiški, kar
sem bil tako rad, in gledati

smo se k pridruženju večera. Reči
moram, da me je srčno veselilo,
ko se je zbrala kolika družba
gospodov in dam, da bi se še
vključili udali veselju, prej da
pude ločitev.

Ne pozabem mi je ta večer, saj
sem spoznal, da so mi bili udani,
ker so me imeli radi, če tudi
ničimobilnih in nesposobnih.

Drugi dan pa sem zapustil
ljubko in mesto. Če en pogledam
in gledal je slak z menoj proti
celovcu in nato se domni, da se
poslovim od matere in dru-
gih dragih oseb.

Ku dne 8/6 1908 odpeljal me
je vlak za vedno iz Koroške, saj
vedeti sem moral, da mi ostane
mila domačina ^{in njen karod} kot slovesu
nu uadniku bežkone za
vedno zapeta, da ne bom mo-
gel živeti med njimi in
med njimi delovati, ga učiti

in mi konistiti.

Tako je usoda vsakega koroškega Slovence, da mora iti izven dežele in le izjema je, da ostane tu in tam kakoli na domači gredi.

Udal sem se o svoji usodi.

Dne 9/6 1908 stopil sem povsem se iz Gradca v Ljubljano iz vlak in čakal na postvi voz, ki bi me odpeljal na mojo novo postajo.

Kakšna napaka! V St. Vidu imel sem vse polno vlakov na izbiro, ki so me peljali, kamor se mi je ljubilo, v najlepšíh udobnostih. A tu; sedel sem stiskljen v kolu, da se nisem mogel nikamor ganiti, saj voz je bil do zadnjega potička zaseden.

Počasi se je premikal voz po prvašni cesti ob jutranjem hladu ob železniškem tiru čez Leidenberg in dalje v moji neznan kraj, ki ga sem poznal le do pesniškega viadukta,

dalje pa ne.

Po dolgi trivurni vožnji pokazal se mi je stolp Sv. Lenartške cerkve! Bodi mi požudna odjen, prijazen tuj, ali mi doneseš srečo, ali mi boš prijadal bolesi, to so bile moje misli.

~~Spil~~ sem z voza in pisavo. Uosa me je požudavil: dober dan gospod doktor Flammig.

Bužkone so mi že na čelu poznali, da sem novi sodnik, o katerem so sprijetka trški Nemci z oziranjem na imne Oswald mislili, da sem Nemec in tedaj njihove list.

Prvi, ki me je požudavil v gostilni Larnitz, kjer sem se provizorično nastanil, bil je doktor Goriošek, ki sem ga poznal iz Lumbaha iz mojih obiskov pri prijatelju Adolfu Robič, ki je moral tako rano v grob.

Belgal me je v svojo gostoljubno hišo, predstaval xosji gospojin kćili xmo na dobro došel v H. deuantu.

Kmalu ga namii puica pjejal je davčini kontuolou kuazije, katerega gozpa me je tudi videla na pošti pripoumivši: je zaobem fant, ima na stranu poprimejen Giraudihov.

Popoldne predstabil sem se srečniku d^r Jožefu Kurovogel, o katerem sem vedel, da je Slovenec in kar mi je bilo tudi največji kolažbo.

Ku niseru se saval. Že spuejem sam je kazal, da mi ni samio predstojnik v vradu, ampak da me spuejme kot očē xuojeja sina v svojem domu. Njegov simpatičen glas se mi je tako priljubil in njegov dobronkni pogled iz njegovih modrih očij dal mi je pogum, da sem se

tako j'čutil domačega.

Misel, da imam slovenskega šefa, me je popolnoma potolačila, saj nisem se čutil tujega, ampak mogel sem govoriti odkrito kot s svojim prijateljem in očtom.

Sodnik, ki je bil še tu tedaj nastopal, bil je drambroj Petrowitsch, sin slovenskega nekdanj kralju služujočega sodnika Petrovič. Polet ožgje se je sin te ne ponemabil, a bil je drugače prijazen in kulanten.

Tako sem nastopil službo; dobil sem kaperiski oddetek, in stem pro odgovornost. Spričetka se nisem imel okuma; dobil sem ga šele meseca novembra. A vendar ležalo je breme na moji ramah, bil sem za izdane sodb in sklepe odgovoren le jaz. In spričetka je to težavno, saj od tega je odvisna kariera sodnega

maduška, kajti prvi utis je pri
 mesodajcu posest in enkrat na
 pravljeni pogovorki zadovoljuje,
 da se mora človek dolgo tudi-
 ti in izustno delati; da višje
 oblasti so pozabijo, kak sem
 občutil tudi na sebi.

Prodivi mojega bivanja na novem
 mestu pokazal sem, da ogledam
 kraj, v katerem bom moral delovati.
 Slovenske gorice so pri znanje
 posest.

So ravni hribočki, ki gledajo v svoji
 celi skupini kot valovi morja, ki
 so stoprili in to je tudi istina,
 kajti ko je v pravih se na tem
 mestu nahajajoče morje prielo
 počasi odtekalo v sled velikih
 elementarnih sil, so pluskali
 valovi in zapustili zemljo v
 obliki, kakor so valovi ginevali
 vedno dalje in dalje, dokler se
 niso zgubili v veliko razširjeno
 puhti oguskem.

Eni hribočki so danes naše
 slovenske gorice, katero ime imajo

bižkone od tega, ker so na njih nasa-
jeni vinogradi. Po teh hribih vidiš
bele hišice, navadno vinčarije, v
dolinicah med posameznimi
hribčki pa so rodovitna polja
pomeljana tu in tam s temnim
gozdom. Vmes pa so kmetije, vsake
na kamnem stopcu, ker pravih
nasij tukaj ni kakor na Koroškem,
ali le jako malo.

Po dolinicah pa se vijejo potok-
i, ki se levo prvenikajo proti
ozhodu, kakor bi jih ne veselilo
zapustiti te vesele gorice in
se podati v dolgočasno sgrsko
nijavo.

Kakako v sredi slovenskih goric
blizu glavne reke Krnice stoji
srg Sv. Levant; na ozhodu stoji
mogočna Sv. Trojica z samost-
nom in lepo cerkvo s tremi
posliki. Sv. Trojica je srg in je
sam znamenita božja pot.

Ka Sv. Trojico je na severni strani
Sv. Ana, proti severu ozhodu
se pa vidi poslik cerkve Sv.
Treh Kraljev, pod katero je v

dolini sv. Benedikta. V naravnih
 črti pusti vzhodu od sv. Trojice
 je sv. Anton in nekoliko bolj
 pusti jugu sv. Andrej. Na za-
 padu poznavlja se z visoklega
 hriba cerkev sv. Barbare z belim
 zvonikom, med sv. Lenartom
 ni to pa je skrita cerkev sv.
 Ruperta. Na severno zahadni
 strani pa stoji v dolini cerkev
 sv. Jurja.

Ljudstvo je slovensko, veslega
 temperamentnega značaja, dobro
 a tudi slabo. Vericev jako verno, a
 maksikalnega to ne odrača, da
 naopit temu, da tudi vsak dan
 v cerkev in k spovedi, sosjega so-
 seda zaradi pedit zemlje ljuto
 sovraži, ga toži in proklinja,
 da se odigravajo najostudnejši
 prizori na sodnici.

V tem oziru bi pač bilo treba
 sedeti pouka in presudo o
 tem oziru, da bi se krščanska
 ljubezen do bližnjega izveš-
 vala v praktičnem oziru,

da bi se ljudstvo navadilo bezdelati svoje
 stvari, spoznal sem v tekcu časa ljudi,
 ki so bili na glasu kot zelo pobožni,
 a pravem se je vedno tožil in dajal
 susjenu bližnjemu takšna imena,
 da je bilo groza. Uganka mi je pa
 ostala, kako si ljudje mislijo o zapo-
 vedi: ljubi svojega bližnjega kakor
 samega sebe.

Ljudstvo je precej premožno,
 kajti največja je živinoreja, tudi
 sadjereja in vinogradi doma-
 šajo lep dobiček.

So pa tudi sinovnašni ljudje,
 posebno vinčarji, ki starijšim
 s celo kopo otrok v najhujih hi-
 šicah in so veseli, da imajo sta-
 novance in mogoče še kako
 kranico ali kozo.

Medi zamazani obrazi na-
 vadno na pol nagih otrok ka-
 žejo, da kupijo bečo in da ni kupa.

So krevci ti ljudje, a iz teh slo-
 jev je tudi največ evih, ki dajejo
 sodnijski dela tako v Kazenskem

kakor v civilnem oziru. Tu so
pravde so najsitnejše, ker se
gre soditi o najhujših prepi-
kih in stāsih o zahtevkih mi-
nimalne vrednosti, ki pa se
zdijo vinnāji vsakonega pravega.
Pritakih pravda se vse, da bi
človek lahko imel zelezno živec,
in ni se čuditi, če pride sodnik
od takih razprav zmnēn do-
mu, da se mu ne ljubi ničesar
vse.

Trg Sv. Lenarke je na glasu kot
nemški kakor je to prikazati po
vseh drugih krajih in mestih v
slovenskih pokrajinah. Nemško
občinstvo skoraj večinoma tako-
delci in stjani ter gostilničarji
ter trgovci, so si en vsi vsi
Slovenci, a imajo se za Nemce
bižko ne zanosi tega, ker so v stegu
in ker je že tako običajno.

Ne pa tudi prav lepo število
Slovencev. Kupnik Josip Janžič

Kooč je pravo blaga duša, ničen in
neozkostnelega mišljenja kakor
so večina štajerskih duhosvikov.

Glede urada sem glede sodnice že
smeril, da je moj kolega dr. Petrowitz
kence, od ostalih uradnikov so pa
sri rajni Hugo Petua čaš nemškega
mišljenja, če so tudi rodovi Slo-
vencei.

V davkarstvu je edino kontrolor
franc krajnc Slovence, sri drugi
so kenci - po mišljenju.

Kotar je juan stupica, rodovi
krajnc in Slovence.

Princel je iz Trzica kot kotar
v St. Leman in se je njegovo prihod
z veseljem pozdravil. Princel
je seboj liberalni duh iz krajnske
dejele seboj in v tem smislu
na stopil radikalno; spel se
je zudi dosojilnice pri St. Lemanu
in ustanovil glavno kancilari-
co in dosojilnico sloo. govic.,
kjer je hotel biti načelnik. A
kot izupen močtan z ostanjem

je dajal posojila brez posebne varnosti,
 kar bi gotovo dovedlo do konkurza.
 V sled tega so se mu udje postavili
 po robu in posledica je bila, da je
 izstopil. V zasebnem zoljenju spel
 se je su in njegova gospa z odvet-
 niškim koncipijentom Dr. Emil (falske
 Milau) koniček in njegovo gospo.

Ker je videl, da to radikalno na-
 stopanje nič ne ustre in je videl,
 da je vedno bolj postajal Dr. Guiček
 podja politične navodne stranke,
 publikal se je radikalcem. A niso
 mu verjeli in se ga ogibali.

Kotak stupica počal se je z razpo-
 sojevanjem denarja in v to sorbo
 sam napel denar pri slovenskih
 denarnih zasedih in razproševal
~~denar~~ nato drugim ljudem proti
 višji obresti. Kgodilo se je pa,
 da mu je neki slovenski denarni
 zaved zivil obresti. V sled tega bi on
 nič ne imel dobika in ~~zadnji~~ ^{zadnji} tega
 je iskal novo posojilo pod ugod-
 nejšimi pogoji. Skušal ga je sicer

^{ni slovenskih zavodih,}
dobiti na vidno, ker pa ni razložil,
čemu rabi delavca, ga ni dobil. Med
tega zaklet se je M. Sparraxse
der Cf. Kammernstadt Pektan, nemški
nemški zavodu, ki je v rokah župana
plujkega in njegovih privržencev.
Dobil je poročilo, a stem si tudi
v narodnem opini zapel noka;
gačel je zahajati pridu s nemške
gostilne in postal politično
urke.

Odobrnik je dr. Janko Levčnik,
ki pa sam ne izvrača s s tega
poklica in kaj si hoče pomestik
ni uživa svet. Sicer je pa narodni
Slovenec, stare Kocunine in se je
tudi v javnosti vedno pokazal, ke-
dar se je šlo pri volitvah za od-
ločitev.

Njegov koncipient je bil
dr. Emil Gorjšek, doma iz Ruš.
Povodcu bil je z Marico Robič,
ničjo deželnega odbojnika
Franjo Robič.
Dr. Gorjšek, Slovencek

in skoz, je moč simpatične postave. Njegova misel je skoz in skoz narodno, proroško z edinostjo, slovenskemu narodu pripisovati prvorod v jasnosti do veljave. Tako je tudi delal na to, da prične slovenski jezik v uradih do veljave in zaradi tega delal povsod slovenske vloge. Temu je tudi dejansko dosegel, da se je slovensko uvaževanje jako povzdignilo; ker je veljala pravna solobnost od visjih oblastij; da se reši vsaka vloga o tistem jeziku, v katerem je ologena. Tozadevno se je tudi pri H. Levantki sodnici veliko spomenuilo. Nekolaj so bili slovenski akti bela vrana, posebej na spornem oddelku, vsled tega nastopa pa so se pomnožili slovenski akti in nazadnje bila je izjema, če je prišla kakšna nemška vloga od katerega znanjega nemško mislečega advokata.

4
V osebnem običaju je ljubezniv,
odkritosrečen, pri srcu tem šalju,
in izpraskan pesec.

Njegova gospa je skrajno na-
cijonalna in ima svoje poseb-
nosti. Kakor se mi dozdeva, imu
dobi nagon, zapovedovati in
sled tega je tudi nastal razpor
z gospami drugih Slovencev, ker
se ji niso uklonile. Suprotna
pa njevo tudno slovensko pre-
prijateljstvo, ki je nesmajeno in
jokljivo in sovraži vse, kar je
nemško. Pri srcu tem pa tudi
sama rada nemško govori; ker
je njena mati Lovcen bila iz ma-
ribovške porodice, ker se je
večinoma le nemško govorila.

Slovenski znanstvenik je dr. Filipič
iz slavonskega mesta Kenjca doma.
Džurjen je z nemško iz Nettelbacha.
Widel je, da je najboljši, če se s
klemenčalno stvarjo sporu naj-
ni in tako je kot vedno pri Tri-
glavan postal navdušen

Merikalee. Tu do je neslo. Dubovniki so ga pripovedovali bolnikom in tako je imel dosti opravka, če tudi ni bil ravno kapacitosa; a služil je dobro in si postaval lepo oilo. Leve v sojoni sicer ni bil navdušen kako-ličan, izrazil se je, da je kot medicinar ateiist, kot Slovenci liberalce.

Bled tega prelopljenja v Merikalea se je tudi g. Dr. Gaurič komu hitro spal in iz njegovih dobrih prijateljev nastala sta dva studija strokajnika in steni tudi cela obitelj.

Učiteljstvo je slovensko, njemu na čelu Jakob Kopic, moj že v boljših letih, a pri tem zaveden Slovence.

Ko še amerim, da so prje slovenski demanijavodli; Pokojilnica pri sv. Levantu, Okrajna knavilnica in glavna knavilnica in pokojilnica slov. govic, katero sem že prej omenil, in da je okrajni zastop popolnoma v slovenskih rokah, tako je napvidno,

da je inteligenca in duševna moč
pretežno na slovenski strani;
ni je nemško lice tega videti
le ^{na} zunanost.

Kakor sem omenil, je drugi del
prebivalcev v kraju nemškega
vpliva. Njih voditelj bil je o
kristni časi Dr. Teobald Zirngast,
zdravnik, rodom Nemce, razum
nemškega sodnika sodni aka-
demik.

Take so bile tedaj razmere, ko sem
nastopil novo mesto. Za uveljavitev
na vsak način ne posebno prijete.
Omenil sem se že slovenske druž-
be, v kateri sem se počutil spočetka
povsem dobro.

V kristni časi sprožili so Nemci
v H. Louanku misel zidati nemško
šolo, ker jim ni ugajalo, da so stari
nemško misleči težavo morali
opisovati slovensko šolo.

Kodpa cele zadeve bil je Dr. Zirngast,
za gradbo šole bilo je potrebno

pridobiti posebno zemljišče.

Ker je občina v nemških krogih
bila je ta volja, dati od lastnine
sejne občine primeren poskok.
Kako pa je bilo napriscano gla-
sovanje, kdor bi temu napro-
stoval, kdor bi ne povel, se smaka
da temu pristodi.

Se nosim v veli zidevi; sem
se se ne udeležil pastiglarstva
ni se je doseglo, da občina ni
smela oddati poskoka za slepo
eno, kakor se je to mislilo sko-
riti.

Da sem si temu nakopal je po nem-
ških jezicah, je razumevajo in govorijo
so tudi poročali o tem dalje, da so
podele tudi moje oblasti, kajti sli-
šal sem pozneje, da sem „golitipf
pronunciat“.

Spričeval sem le svojo pravico,
a zopetom na to, da sem skoval
to kot slovensce - maduik, bilo
je so sumu in guh.

Kakor sem omenil, bil sem še
„Fuggeselle“ in sem tedaj uskal
obedovati v gostilni, ker pri obitelji

Stukelj, ker sem imel največ sta-
novanje in točno postrežbo, nisem
mogel dobiti tudi kvane.

Tako sem moral zahajati v gostilno
nemško mislečega - Krivca Sar-
nity in njegove žene Johane,
ki je tudi čutila teči v rebi nemško
kri, če tudi je le težko nemščino
solkla, ker je bila usjena Slovanka
iz popolnoma slovenske davi
Selarjeva. Ta pristnost njenecega
nemškega pokoljenja naj nave-
dem le majhen primer, kako
je obladala nemški jezik n. pr.
"Nas word is brougan, du
drikkind; ali: ma bougan,
mon ma mol ma, ma foma
foungrom."

Tam obedoval je tudi davčni
kontrolor Drobničnik, seve Nemec,
a sicer v družabnem oziru pri-
jeten. Vprašal me bo misoč kdaj
zahaj' nisem šel v Armišev
slovensko gostilno? Bi, pa ni

bilo take postrežbe, da bi dobil kedro
hrano, opoldne še je, a večer pa
je bilo negostoso.

Tako sem se v sled obiska nem-
ške gostilne seznanil tudi z nem-
škimi delom puctivalstva.

Ke sem bil še rane, so se se-
ve tudi dekleta zanimala za me,
četrudi so vedele, da sem garo-
cju. Dve prijeli konvulzije dobrih
prekubel je za družbo in tako sem
pri Lauritzju Keglju, ali pa pri
gostilničarju Schifko, tako pa sem
"voigendicht" prepevali. Kval sem
"dosti Rusških nemških narod-
nih pesnij. Nemci so bili kar
sičarji, ko sem začel prepevati
nemške pesni in nič niso bili
ne tako nezaprni proti meni.
Nemci pa je so tudi ugajalo, biti
med mladimi ljudmi, saj slo-
venska družba mi tega ni mog-
la muditi, ker so vsi bi omoge-
ni.

Tu sem jo pa zopet ualokel pri

Slovenih. Razširile so se vesti, da
jaz v nemški družbi vpijem itki
in druge klobasarije. Bled tega
me je interpeliral Dr. Gorišek, kaj
večdar počem. Odgovoril sem
mu, da sem pravi človek in delam
kar se mi ljubi, sicer se pa naj ni-
kak ne bojijo zame, kdor je pre-
spričan Slovenec, ostane in tudi
moje bivanje med Nemci mi
ni moglo moje naučue zavesti
opeti.

Užalilo me je to in uinnek je
bil, da sem tako kakou prejšis-
kosal nemško družbo, ker sem
sam našel javno kot mlad
človek.

Seve, nisem slovenske družbe
ga uinmajal, naprosil sem
zrijini izlete v okolico, tako
tudi K. to. Qui, kjer je bila 19/7 1908
slovenska veselica.

Prisel je čas dopusta 17/8 1908 za
14 dni. K veseljem sem se podal na

Koroško v mojo milo domovino,
karor me je pač vedno vleklo.

Prva dni porabil sem za turistične
tune in sicer sem se podal na Triglav
v družbi odvetniškega kandidata
Dejanko Kirovnik in nekoga inod-
nika kreditne banke. Kālda smo
imeli slabo vreme, deževalo in gnulo
je, da je bila groza, v negli zgrešili
smo pot in namreko, da bišli na
vek Triglava, prišli smo v Dežna-
nova Kočo cer 2500 m. visoko, kper
smo ostali čez noč. Drug dan je
snežilo in sivolasi Triglav pokazal
se je le za trenutek in se oquvil
zopet z debelim plaščem oblakov.
Ker ni bilo pričakovati lepšega vre-
mena, šli smo zopet nazaj po
Kot-dolini, med tem ko smo
prišli gor po Dr. Tominiškovi stezi.
Sepe, ko sem se tretji dan vrazil
domu, bil je najlepši dan in
od daleč me je pozdravljala
Triglav karor bi mi hotel re-
či: Kakaj si bejal, sedaj bi ti
pokazal vsa lepota.

Se pač tako v človeškem življenju,
dokler kličeš srečo, se ti ne prikaže,
ko pa se obupani obrneš proti, poka-
že se ti v najlepšem svetu, a doseči
je ne moreš več.

Prosti čas dopusta porabil sem
še v to, da sem obiskal ljube mi
Savinjske planine. Šel sem s so-
jim bratom Miškotom, ki je to-
daj napravil prvo leto prepran-
dije v Celovcu, čez H. Semant, na Kte-
vo in nato po Logarjevi dolbini
na kamniško in nazaj na Sa-
vinjsko sedlo, skoz hudičovo guelo
k češki koči in dol v lepo jezsko
dolino k mojemu stacionu pri-
jetelja prijmu šenk.

Posikal sem še nato obin; ostali
čas pa sem prebil v družbi moje
tedanje neostke žide Kooak.

Bil je konec počitnic. Spubko
sem vzel slovo od nje in njevega
brata, spremlila me je na Kolo-
dora in kmuljala sva priščno,
dokler ni prišel vlak. Še en poljub,
še en glob pogled in priščno.

Bog Te obvari, na svidenje, in zgrinja mi je spred oči. Bilo mi je težko pri sedu, neka čudna, temna misel me je obšla, bila je slutnja, da se ne vidi na vse.

V počitnicah bil je govore o tem, da bi se poročila, kajti naseljal sem se samostnega življenja in potikanja po gostilnicah.

Kaženitev pa je tiska denarja, posebno pa za človeka, ki mora stannu priimerno varčevati.

Kakor mi bilo drugače mogoče, za lepel sem za časa svojih študij o dolgov in tudi še pozneje, ko nisem imel koliko plače. Imel sem jih okoli 9000 k. Mislim, da bodo deli starišev neveste nekoliko denarja, da moram glavnice dolgov plačati. A vedel sem, da ne dajo več kakor 2000 k. Lica je imela nevesta nekaj prihranjenega denarja, a kaj ore to, saj bilo je treba kupiti opravo in vse potrebno pripravoiti, kar je za družinsko življenje potrebno. Ta mesec pa dalec nisegol. Tu potem bi bil tam, kakor prej s

to kajiko, da bi imel pri isti plači
več izplačkov in skrbij, dolga pa
bi bili isti.

Te misli zavlele so mi delati pre-
glavice in ugibal sem sem in
tja, kako bi uvedil, da bi prišel lahko
do vsjega cilja.

Reklo se mi je, da uradniki dobijo
na račun podjetij. Hotel sem tudi
jaz to storiti in sem svoj namen
izpogibal vsjemu podjetju.
Uvidel je moj položaj, a mi ob enem
odkrito povedal, da bi ta korak
menile škodoval, ker bi stem
podela moja oblast, da se naha-
jam v slabih gospodarskih razme-
rah in bi pozneje pri korupciji
cah ne dobil lahko mesta, ki je
odgovorno, ampak bi se moral
zadovoljiti z mesti nižje vrste,
ob enem pa bi ne užival iste-
ga zaupanja kakor tako.

Spoznal sem, da ima pred-
stojnik prav in udal sem se o
svojo usodo, če tudi težko, saj

vedel sem, da se tudi moje mamo ne bodo spoznile kmalu.

Stežkim srecem sem razložil celo zadevo nevesti in predlagal, naj bi še nekoliko časa čakala na poroko, ker ji hotela, da bi se ta vršila že meseca sociāna 1909. Ako bi pa s to ne privo- lila, pa je nočem več videti, ker se- danj svoje besede sploh niti še ne mo- kem. Huel sem tedaj najboljši name- ni in nisem nikakor hotel svoje neveste pustiti, ker nisem hotel svoje besede preložit.

A kaj meelo se me je drugače. Spoz- nal sem takoj opliv brata neveste. Oča- kavju nihče ni hotel slišati in proti- lo so mi, da me izročijo sodniku, kar so tudi storili in sicer dr. Paček v ljubljani. Ta mi je pisal, ali bi se ho- tel minimum potom pravaovati na ta način, da bi plačal odškodnino zato, ker ~~fuja~~ ~~kuva~~ sled daljše zaro- ke zgubi upanje, da se more še tedaj poročiti, ob čem se določi temini za plačevanje te odškodnine dan 1/1 1911, ako bi se do tega časa ne spo-

razumevala in poročila. Ta čas pa ima
vsak del pustke roke. Če pa si Frida
Novak pred določnim časom pre-
mislil, pa zapade prvi obrok na
boosk določene odškodnine po
šestih mesecih v plačilo.

Bil sem v obupnem duševnem
položaju. Bil sem ji, da naj ne smetna
mojih besed v pivnu kot odposed,
da bi je ne hotel poročiti, saj me je
samo skub zaradi bodočnosti pri-
vedla do tega koraka, da bi se ne
bolj kupela. A ostalo je vse gostouj-
sna mi mi prikala.

Kaj početi? Se udati o to poro-
čavo? Bil sem duševno tako gnu-
čen, da sem bil brez prave volje in
sem naposluj v vse pri volil,
in podpisal to zadevo moji
izjavo.

Med razburjenja sem zbolel,
in trajalo je nekaj časa, da sem se
malo pomiril. Bil sem že v dol-
gosti, a sedaj se v hujših. Verjet-
no je, da sem včasih premišlje-
val, ali se ni splenila z mojoj
dobra Mupčija, in nekako sem

postal ljudi jaz hladem. Za prve je tu najab
se xveer naprej, a videla se ni vda vec, samo
pisala so si tu in tam. Njena pisma
bila so jako hladna, naslov ni bil du-
gac kakor: Cerjevi.

Pri vsem tem mislil sem si, da se
bo napreje zboljalo, in bi se tudi, a
cutil sem vpliv nevestinega brata,
ki je imel poseben sed narre.

Upal sem, da se o priliki dopusta 1909
zujjo svidecu in finstveno nagloziju
vse in jo prepričam, da naj se postakava,
ker se potem lažje pod ugodnejšimi
pogoji poročida.

A ni prišlo do tega. Nekoga dne
dobim pisno, bilo je naslo prej da
sem hotel iti na dopust, v kaknem
mi fuida naznam, naj kmakam
od dneva sprejeta pisna zanoko
kot razdrto.

Bilo je to kakor iz jasnega neba. Ni
sem mogel skoraj tega verjeti, saj nisem
vedel zakaj. Pisal sem ji, naj si vendar
to preumisli, kajti odločil sem se, v te-
ku leta 1910 jo poročiti, bodi že tako
ali tako. Pravašal sem jo po vzhodu, a
dobil sem samo odgovor: Ni je samu

najbolje veste.

Tu tako je bilo tega namena Kves. Nekdaj sanjal sem o sreči in idealnem družinskem življenju, nekodaj sem mislil o tem bitju vse najboljše, a spoznal sem, da so moje nade splavale po vodi in namesto, da bi našel nik in zavetje v srečnem družinskem življenju, ostal sem sam, še ohranjen stiskah kakor prej.

Preklinjal sem večnih sovražnikov, a napadil sem se. Tudi sem vidko skučujo in sklenil sem, se ali nikdar počutiti ali če pa je, tako, da bom prost materialnih skrbij. Idealne ljubezni pa nisem poznal več.

To je kesnica mojega namena z fuido Navak. Moji prijatelji in prijateljice so me sicer obkrožali, ker so slušali samo ujo, a ne oba. Te vestice pa odgoovarjajo kesnici in po tem me naj sodi poznejši svet, ali sem moral nečastno.

Tako sem bil tedaj prost. In postal sem
 lakonimiselu. Minul je najhujši oihar,
 minula je zima in blizjala se je vesela
 sponloda. Družbe sem redno obiskoval,
 slovenske in tudi nemške, kakor je
 navno navesta prilika. Madriški dav-
 karje bili so mi naklonjeni in jaz sem
 si tudi mislil, boljše je, da z vsemi dobro
 stojam kakor da bi se gudo gledali
 edino le zaradi tega, ker nismo iste
 narodnosti, saj sem, da z človekom
 druge narodnosti občujem, še ni neče-
 no, da bi moral tudi kučiti v ugovor
 kog.

Kačičkom leta 1909 bilo je dosti kazenskih
 komisij. Kot predsedena - vodnarika sem
 ozel navadno dr. frauji Tipliča in dr. Alojzi-
 ja Krajgher iz sv. Trojice seboj, ker je
 dr. Zirnigast napravil ovaabo, da ga ne
 jemljemo redno, vsled česar je za ta
 čas dosegel, da ga sploh nismo jemali.
 Dr. Krajgher bil je inteligenten človek, pri-
 jeten družabnik in finega tona. Bil
 je priljubljen pri ljudstvom. Bil je svet
 za slovenski svet in se je tudi na
 literarnem polju pokazal z umotvori,
 o čemur bo še pozneje govor.

Na svitakih Komisij in sicer dne
13/3 1909 bili smo pri Sv. Antonu, kjer
sem bil sicer že prej kakor tukaj. Po
končanem ugodnem poslu nazvala
se je zabava, začeli smo peti. Dolgi
bi bila je tedaj tudi samo žena uč-
iteljica Ljuba Šaber, doma iz H. Plja.
Bila je živahnega temperamenta,
lepih mijskih očij in simpatičnega
obnara. Njen način, kako je mala
zabavati družbo, je bil nekaj posebnega
in tako sem bil tisti večer prao sre-
čen, da sem našel veselo družabnico.
Poslovali smo se, a v mislih mi je
ostala mijsoska Ljuba in po ušesih
mi je še došel njen grobki smeh.
Tako je minulo nekaj časa, ko se
meseca majnika, ko je bilo vse o
najlepšem cvetju, zopet peljemo na
Komisijo v isti smeni in nazadnje
ustavimo pri Sv. Antonu, glede
katerega kraja sem napravil obč.

Oh, ljub svet Anton,
Kam si ti lušter patron.

Zbrala se je zopet ista družba kakor

dne 13/3 1909. Bili smo razposajeni, kajti
 izvestna Kaplica znamenitega leta 1908
 je tudi veliko učinkovala. Nazadnje po-
 vabil nas je dejelni instruktor Fischer
 v vinsko klet, kjer smo zopet natočili
 kozarce. Ljuba stala je poleg mene,
 v razposajenosti sem jo objel, z drugo
 roko pa popelignil kozarce kakor bi hotel
 reči: Pijva bratovščino - in naenkrat
 sva tretila, izpraznila kupce do dna in
 dolg, piskrečen poljub potudil je rajno
 bratovščino.

Bil je lep večer, nekako sanjavo
 sem vzel slovo, dražili so me piskrečki
 med potoma, češ, ali si se zaljubil.

Slučaj je navnel, da smo kmalu
 potem zopet imeli tam Komisijo. Bil sem
 ljubi naravni gostobeseden, da celo senti-
 mentalen in prosil, če mi me pisati
 pismo, ki sem ga tudi poslal, na katero
 sem tudi dobil odgovor, ki me je raz-
 veselil.

Tu zgodilo se je, da sem odslej ve-
 krat šel kdajmi beli cerkvi na višokem
 hribu, če tudi ni bilo Komisije. Navčel
 sem tam vedno veselo družbo blagega
 sedanjega nadvojvode avstrijskega

in njegove prijazne soprogo, v kateri je
bila tudi ljuba. Prepevali smo, se sme-
jali, delali izlete v Avstraj in N. Negro-
vi, kjer stoji daleč na okrog vidni
grad kneza Trautmannsdorff.

Bili so lepi, solučni dnevi, dnevi
ljubezni in sreče, v katerih sem bil
sentimentalen že kot odraščeni otroci,
bile so ure, o katerih bi rekel: stojte,
saj iz tistih duij pozdnejša ne
ljub srečljaj, mil pogled, poln
veselja in udarnosti.

Rad sem imel ljubo, srečen sem
se čutil v njeni družbi in če me
je pogladila z belo roko po lasih,
bil sem srečen.

Mnogokrat sem se še ves v sto-
letih sanjah o življenju svitu
povsod od bele cerkve in ljub-
ke devojke in taval proti H. Le-
nantu.

Bili so dnevi, o katerih nisem
mislil, kaj bo prinesla bodočnost
živel sem le za sedanjost. A pri
sem sem bil sem tujen, četudi
sem imel ljubo rad, o zakonu

nisem nikdar več govoril; to zadeceno sem imel hridke skušnje.

Falko so bili večini ducevi, in mislil sem, da bo vedno tako ostalo. A pristo je drugače.

Nizgraibat nor drz göttas brida
 drt ldrub kuggruipfla farubda
 Mand Krimun fadipflu zü tril.

Prišla je popet mati - skub. Proi obrok po rookrou za dovoljeno odško duiuo zapadel je v plačilo do kouse leta 1909. A kje ta denar vzeti: od plače ni bilo mogoče, s katero sem itak za silo izhajal.

Tu je popet iguala ologo usoda, ki je bila odločilna za moje daljvo življenje.

Kakor sem že omenil, bil sem tudi v družbi Nemcev in nemških gospodicev.

Med njimi bila je tudi Gulika Spitzy - moja sedanjaja žena.

Bila mi je več mlada, a se vedno lepša obnaša, lepih črnih lasij in rjavih oči. Smela je nekaj priškurpljivega, simpatičnega; pri vsem tem

je svojim bistrim umom daleko
nadkniljevala vse drugo. Tu to mi
je inspiriralo.

Livela je svojo lastno hišo, v
katere je Livela prodala tobaka in
tugovino z mešanico blagov, bila
je tedaj dobro situirana. Livela
je svojo materjo Julijo skupaj,
očeta ni bilo, odšel je pred davni
mi leti kot farmacevt v Ameriko,
ni ni bilo več nobenega glasu o njem.
Kotro je že umrl.

Oglasil sem se večkrat v prodajal-
nici in kramljah. Zgodilo se je, da
sem bil nekaterikrat posabljen v
družbi njene prijateljice Ljuzike
Korman.

Tako sem se udomačil je po-
polnoma mi postal zaupen. Livela
je takoj, da ni nekaj težjее, večkrat
je prišel od nje, a niti se upal
povedati, kaj čuti.

A napad je mi ni bilo mogoče več
moleči. Odšel sem ji vse, povedal
celo zgodovino z nekdanjo nevesto.
Julika me je kolajila, ni me spod-

lujala, da naj ne obupam, ona mi pomaga, kolikor zmorem.

Nisem hotel spouetka sprejeti denarja, bilo me je sram, da binc kot sodnika podpirala gospodična. A no je kajmene glede premoženja so bile take, da nisem vedel nobene pomoči in tako sem sprejel denar.

Ku stem začelo se je kajmenje z mojo sedanjo ženo.

Tudi ona mi je razknila svoje želje, da je ljubila, a bila varana, sad ljubezni bil je fant, ki ji je pa o ne žni mladosti 8 let umrl. Od tega časa hrepem po otroku, po podvinski suci, ker ne ve, za koga bi živel. Spoznal sem, da me ima silno rada in da bita njena najucija suca, da bi se z njo poučil.

Ku kajmenje postalo je vedno bolj prisilno.

Nekega dne, bilo je že leta 1910 mi je pošepnila v uho, da se njena sladka nada glede otroka ovesniči, ker se anti mater.

Tako se je tedaj zgodilo, na kar sem najmanj mislil, in česar sem se sploh ne skrbel, kajti misel, kaj bodo rekli ljudje, mi je pač delalo preglavico. Na ljubo nisem koliko mislil, saj nisem ji nič obljubil.

Kakor je že to o malem kugu, da se vsaka malenkost takoj zve, tako je bilo tudi o tem slučaju. Reči se mi ni upal nihče o tem, a na obrazih spoznal sem, kaj mislijo. Moj šef, svetnik Krasnograd me je nekateri časi gledal in dvajšil, ali se ne bom poročil.

Nisem se mogel do tega odločiti. Preveč me je nikala puščost, preveč sem ljubil veselje in nisem čutil o sebi razpoloženja za mirno, družinsko življenje.

V istem času bilo nas je dosti xamcev o št. demantu. Ken je št. Petrovitch odšel na substitucijo, prišel je avstralski Franjo Filler. Namesto kontroloerja Franca Krajučki je bil imenovan kot dasini upravitelj za Gorufi kvad, prišel je

iz Celja pro kodlak; ker je Dr. Gonišek
spodvil 7 1/2, 1910 uroo pisaruo, prišel je
že dva mesca prej kot koncipijent
Dr. Lesčniku solotriški kandidat
Franjo Lovrec.

Namesto odidelega učitelja
uček pa je nastopil kot mesto učitelja
Vikoslav Jurin, udovec, a še jako
mlad.

Bili so vsi Slovenci, in tako smo
postali kralju dobri prijatelji; kajti
bili smo vsi veseli, zdravega humora
in dobri pevci rajni Filčaja, ki je pa
sraj malo pomagat.

Obedovali in večerjali smo pri
Julijani Sammitz, ker namo misno
dobili pri mehijskega. Dajala nam
je kostobratne, da bi jih lahko ka-
bil za podplate za tulo na Triglav,
pa bi se celo prišel nazaj.

A kaj je nas to buigalo, da smo
bilito zdravi. Kako pa smo smo za-
peli in stana naša gospodinja pro-
krosa je Stefan vica in potolaženi
smo bili vsi.

Kaznilo se je med nami pravo
prijateljstvo naznanje. Nene so izpolili

za "Oberjungsel", drugi so pa bili moji
"jungeli". Ob uveljavljanju smo delali izlek
o okolico, to. Tropic, v Kenjane K. Mulem,
kjer sem pihal pulitki Mulem na srec,
seve iz same dobre volje, a Kmalu se
je tudi je začelo goositi, da se tam
ženuim. Devica se je potem tudi suo-
žila z poštnim nadzornikom, a Kmalu
nato preminula na jetiki.

Hodili smo po vinških gonicah, kjer
dobro došli smo po srod, naš humor
in petje so imeli po srod uadi. Zvečer
smo se pa vračali težkih kovakov
dovnu, med potoma zbirali žale, pre-
pogali posui.

Tri evitaki ekspediciji v Zavoč,
kjer je nas pogostil učitelj Škerjanc,
ki imel tudi hčer Ljilko, ki je čakala
ženuim, smo jo poštno zaključili.
Loorec dal je o svoji veseli nado-
šenosti gospej eno krasno napit-
nine, misleč da je po srečkanju
froni je izgubil čipalnik, in sku-
pil lakerno, meni so glavnili palca.
Tu tako smo prišli dovnu. Drugi

dan pa smo združili mačka in moja
sedanja žena dajala je nam „greubega“
in „Lelcheringe“, da je ženo še bolj ožgod-
bujalo.

Ku tako je šlo to naprej vsak teden,
vedno huje. Da punitem nove misli
ničesar prikramil, je umorno; ko sem
plaval stano vanje in hrano in obred,
ni je ostalo toliko, da sem imel za
necobhodno potrebo kuhanje.
Punitem je kupelo moje združje ob-
čutno, kajti dostikrat sem žel po-
polnoma skuhan v ugod in se
Govišek je tudil, da so se mi tresle
roke, ko sem prižigal ročice za pri-
seganje prii.

Ku spoznal sem, da ne gre več
tako dalje. Nekaterikrat sem že po-
bel sled slabega želodca, tudi žveci
so postali nazburjeni, kar sem ču-
til tudi pri obravnavanju.

Lad ^{mojega} ~~mojega~~ namena z Juliko
Spitzu je postajal vedno bolj ožitek,
tudi moji prijatelji so me draži-
li; Konrad von Volck se je oženil
meseca majnika 1910, do vres je

inuel tudi nevesto in tudi from in
Fillek sta se ženila, kateri zadnji je šel v Ptuj.

Uvidel sem, da bom ostal sam,
z bolnimi ženci in deslatimi in pre-
moženjskimi razmerami. Tu prišlo
bo delo, kičič dokaz in kajali bodo ga
menoj in oblasti bodo zahtevale od-
govor. Tu otrok bo brez očeta, ne ga
bo smel imenovati in jaz se mu
ne bom smel bližati.

Te in enake misli oz. umirjale so
mi življe uje. Tu zgodilo se je, da sem
prišel nekoga večna meseca maj-
nika 1910 k moji sedanjici ženi, ji raz-
ložil moj položaj in povedal, da se po-
kojim.

Kakšno veselje je zavladalo, bila je
videti skrajno srečna, saj vedela je,
da dobi otrok očeta in spolnile se
bodo njene sanje o uodbi in ki sreči.
Ne bom dolgo spisal in prav ga
povrsko. Prepuštil sem le-te moji
nevesti.

So in tako je prišlo, da sem bil
oklican prokurat, za imelo je po
celifani, mi so nevesti čestitali,

drugi, s katerimi druge so jo zavidale.
 Tu ljuba? Duš 22/5 1910 soa bila
 pred poroko zadujokrat skupaj pri
 So. Polfenku. Vedela je, da moje razmerje
 ni ostalo brez posledic, a mi ni nič pred-
 bavala. Koder o luminiem svitu domu,
 soa govorila kakor navadno, saj upala
 je, da se vendar ne poročim, če tudi
 je o tem slišala.

V Trzinu soa se poslovila, dolg, stra-
 sen poljub je bil za slovo in ločila soa
 se. Kmalu nato dobila je novice, da
 sem v oklicih. Pisala mi je pismo še
 prej, da ji je došla to novice, naj ji od-
 krito poverim, ali se mislim ves po-
 ročiti; saj mi ne brani ni noče biti na
 potu; če pa ne, pa bo najnečnejše bitje,
 ker le mene ljubi.

Težkim srcem se usedel k miži
 ni ji pojasnil, da sem se odločil sto-
 peti v zakonu Kristan z Juliko Spitzjo.
 To lažil sem jo, naj mi ne zamene, uo-
 da je tako naklonila, naj me pozabi.
 Odgovora nisem dobil, a vedel sem,
 da je silno plakala in bila dalje časa
 bledih lic.

Moji tovariši so nekteri gnajevali

z glavami; češ, naplika v staussti, jaz 34 let,
ona 40, to ne bo delalo dobro.

A jaz nisem nič poslušal, moj sklep
je bil tuden, dete mora imeti očeta
in naj velja tudi moja pustost.

Tako je prišel čas pouške, sklenila
sva se preseliti v Gradec v cerkvi sv.
Leonarda, da ne bo tukaj toliko nedosed-
nejev, ki bi delali svoje opazke.

Dne 20. junija bi smela biti po-
noka. Dne 18. junija napuščili smo
pravo vesel: Polterabend, ki mi ostane
vedno v spominu, kajti polni smo tako
lepo, da še malo kedaj in razpoloženje
je bilo tako sijajno, da se še osi z
oceljem spominjajo nato.

Dne 19. junija sem se odpeljal v
Gradec, kjer smo se večer v krogu
mojih prijateljev in davinega
kontrolorja Kocmanu, ki je nekdanj
služboval v St. Leonardu, in mojega
famulusa Harritz jemali sol
samškega stana solno slovo
v podobi kijevega vinca.

Napočil je 20. junij 1910. Malo mi
je šumelo po glavi od prejšnjega

večera, vose je tudi bilo in nekoliko
sem bil le razburjen od tucenitka,
kime danes čaka.

Tu prišli so vojvodi, ki so nas od-
vedli v cerkev. Orgle so zadoncle, du-
hovnik napovedil je lep, dobro pueni^{je}
nagovor v modernem slogu. Tu sta-
vil je namre upuša^{je} predpisano
po ritusu in z odločnimi: "da" sem
stopil v novi stan.

Gledalec vribilo, ker v Guaden soo-
jim guadenem niseem hotel povedati,
v kateri cerkvi bo poroka, le gospa
soetnikova dr Kusnoogel bila je tam,
ki mi je prva čestitala.

Slavnostni obed vrtil se je v Hoku
Hiesler, bilo je pravo veselje, sicer smo bili
le majhna družba - samo pet, a
bilo je temu prifetnejše.

Poroki sledi navadno ževitovansko
potovanje. Inel sem vse pripravljeno,
in el sem tudi že kupljen list za ženo,
a v zadnjem času, ko smo delali še pred
poroko ževitno pogodbo, rekel je dr Fiplic,
da ni varno za mojo ženo z ozirom na
njen stan nastopiti daljno potovanje.

Tu tako sem nastopil ženiševajsko
potovanje sam, moja žena pa je osta-
la v Gradcu in nakupovala, kar je
potrebno za novo postojena zakonsca.
Peljal sem se iz Gradca do Celovca, od
tam čez Begak na Solnoquad-
Monako in nazaj do Linca, od tam pa
po Donavi s parnikom do Dunaja na
loško kaplavo in nazadije čez Semmer-
ring zopet domu.

Ta vožnja ostane mi v krasnem
spominu, saj videl sem toliko lepih
krajev, nad vse ugajali so mi Solno-
quad Monakovo in vožnja po Donavi,
posebno skoz gramevito Wachau.

Kerlo je bilo svidenje, doma, posebno
moja tavača spregleda me je z veseljem,
saj sploh se je njena najiskre-
nejša želja, inela me je rada, a ob
nem bila polna spoštovanja, da
se niti mi upala me tikati, am-
pak me vika še do domu.

Tako sem bil tedaj oženjen. Prvo
ugajalo mi je, saj sem videl, da me
ljubi žena, ljubi tavača in da bime

nosili najuajšina nosilca.

Russom seve ta poroka ni bila po
volji. Moja žena volila je v II razredu za
občinsko volitev. Sedaj pa so sedeli,
da je ta glas izgubljen, da celo naspro-
teli. Kralji so intuitivno v tem svetu,
da bi moja žena izgubila tobakiu zalogo,
tudi so ji hoteli opusna menide-
lativnostki, da bi uovala opusti-
ti sugovino.

A vse skupaj nič ni zaleglo, duhovi
so se pomirili in ostalo je vse tako
kakor je bilo prej.

Tako je minul mesec mojega zakona.
Moja žena pričakovala je vesel dogodek.
Mislila svoa ota, da bo Russom sep-
tembua, a bilo je drugače.

Dne 27. julija 1910 bila svoa na spredo-
du in potem v gostilni Aubl. domu pri-
sedšišem kralju zaspa in se zbudil
še le jutraj ob sedmih, ko me moja
sajča pokliče: Gospod doktor, pulika
je dobila fanta.

Skočil sem po Russu, saj obočaj-
nitem nisgel tega ujeti. Oblakel sem
se hitro in šel v obednico, kamor mi
je že prišla babica Novak mojega

sinčeka. Bil je suučan kromček, ko sem
ga sprejel v naročje, poljubil, blago-
slovil rekó: Bog te čuva na vseh
potih svojega življenja.

Solno bilo mi je oko, saj more to
vsakega ganiti, videti svoje dete, ki
nastopi pot v življenje, kaj ga vse
čaka, veselje, žalost in pa o ženo je
zadel pesnik Schiller, ko je zapel:

Ime spremljaj in žit uplova
Dir prava žu in dote žit smota.

Tedaj bil sem oče! Ta tega fantka
se je vukala moje ga življenja vesela,
nfern rešiti čast, sem se sollovil
odpovedati prastosti, nfern
sem žit soval vse. Tako pa mi je
naono postal tako ljub, in miže
v tisti mi in ljubil sem ga
kakor ne more oče bolj ljubiti
svojega otoka. Saj ob nfern je
vseca moja bodovnost, on mi
bo sladil življenje, kar mi tako
ne bo moglo moliti.

Stopil sem k svoji ženi.
Bila je blepla, a iz oči sijal je

odsko tiste suče, ki so jo je vedno je-
lela, da bi bila mati.

Poučno sem stopal listi dan
po tugu v urad, saj dobil sem fanta,
bilo je v ueni ose durgate, čutil sem
se kakor pucopjenega, iz vikarovega
mladeniča, postal sem moj- oče.
Kölfen je dobilo je skom za me še le
pravu pomenu, sedel sem, za koga
živim, za koga delujem, vedel sem,
da moj rod ne zgine in da se ne
kui prekaha v mojem sinu.

Vesel sem bil ka dan; imel sem
kavno kazenske razpade, jetniški
paznik Fischer je boje rekel, da da-
nes nihče ne bo obsojen in res
je slučaj tako odšel, da so vsi
postavni odrekli pete.

Moj sinček dobil je ime Ojolt
Danilo. Boleu mu je bil Dr. Haus Fritz,
bratrance moje žene, odlični
golbarnik velike učnosti, ki je tudi
sedaj učničlivi profesor na
Dunaju in ima dostop v najodlič-
nejše hiše, celo vada ojdine žite,
sopuoge prestola naslednika.

Tako se je tedaj pričelo moje zakonsko življenje.

Kako pa je bilo življenje Slovencev v tujini?

Kakor sem že menda omenil, bili ste v tujini dve stranki, Klerikalna z dr. Filipičem in Maksom Kraumbergerjem, tajnikova Posojilnica pri Fr. Lenartu na čelu in Liberalna z dr. Gorisekom in njegovimi pristasi, ki so rekultivirali iz udov Čitalnice, pri kateri so bili učitelji in uslužbenci obeh odvetniških pisarn in sodni posvojniki. Člana so bila tudi z svetnikom, a ga delovanje se niso solito zanimala, ker je Čitalnica faktično spala, in se je omejila le na to, da pobira dshoolke in plačuje nastrojne časnike.

Moja matica kesnici na ljubo povedati, da je sprva se je predila veselite tako 19/2 1908 pri Fr. Ani in ob novem letu ožremona na silvestrov večer in pustni torek, a z letom 1912 se je tudi

to nehalo.

ustanovil se je pevski zbor, a ni dolgo vegetiral in je mirno zaspal. Ustanovil se je pod vodstvom učitelja Kkoslava from orkesterški zbor, ki je že jako napredoval in tudi že javno nastopil. A gotovim osebam godba ni bila po volji, začel se je prepir, in posledica je bila, da je tudi ta zbor našel svoj konec.

Ne pač križ pri Slovencih, kakor kdo kaj začne in se temu posveti z vsemi močmi, pride drugi in kritizira, tako dolgo, da se zaneti razpor in rezultat je - nič.

Na tem je bila dosti krita gospa dr. Gorisčkova, ki je pač hotela, da bi vse kakor pod njenim vodstvom se vršilo, a vsi drugi se klavfali. To pa vsak ne prenese in tako se le razdina in ne gradi.

Med klavfali in liberalci bilo je sedito nasprotje, ki je pa izvažalo večinoma le iz sebnosti, posebno na stvari dr. Gorisčkove soproge.

Poslednja tega je bila, da so liberalci posteg-
nili iz Armiševce gostilne, kjer so se
prej kot edini slovenski gostilni ži-
kali vsi Slovenci, ter osnivali v so-
sedno, namreč K. Auhl-u, kjer je
imela gostilno udosa Auhl. Kleni
Kalei so sicer čez to zabavali, a
liberalce to nič ni motilo, ampak
so pridno zabavali tja, kjer so pri-
redili siloextno večer 1910, in pustno
večero 1910. V to gostilno zabavali so
od l. 1909 do občinskih volitev 1911
meseca avgusta. Dr Kovišek mis-
lil je, da se bo mladi gospodar Karl
Auhl, ki je med tem časom presel
poselno, v II razredu opolejal voli-
teve, da bi mogel na ta način zna-
gali Slovenci. A vedel sem da no, da
on tega nikdar ne bo storil. In bilo
je tako; pod oplisom gostilničarja
Sollaka, kandidata za županski
prestol, šel je volit z Nemci. O
tem pa pozneje več.

Slovenci liberalci začeli so od
sedaj naprej zopet zabavati K

Armušu, dokler se zopet niso skregali
z Merikali zaradi radi občinjskih
volitev, nakar so jo potegnili v gos-
tilno panceva krajca, kjer pa niso
bili dolgo, tu tako so zopet začeli za-
hajati k Armušu.

Leta 1909 ustanovil je dr. Gavišek
za St. Leonard in okolico društvo: Sokol,
ki je štel prvej udov, obkrajcuh iz od-
vetniškega sju. ustarkega Ravididok
fr. sovec oz. avtor na krajcher, brata
pisatelja in združenika v St. Trojici
dr. Al. krajcher, odvetniških urad-
nikov dr. Gaviška, učiteljev, in
drugih naslednih fantov iz St.
Leonarda in okolice.

Pokazali so se javno, tako v
Gaberju l. 1910, v Zagrebu, 6/7 13 so na-
pravili izlet k St. Ani.

Društvo jih je s pozornostjo gle-
dalo, kajti kaj takega bilo je tu še
nepoznano.

Kemur se je to ni bilo zna-
in pisano so gledali, če so kochka-
li sokoli skozi tuj, včen dostojno
in mirno, a verodan pogumno.
Tu so je bilo pomere usodepolno.

Da bo slika popolna, naj še omenim
tudi, kaj so delali Krucci.

Omenil sem že, da je bil dr. Zim-
gart sodilatelj Kruccu, kajti dr. Petko-
witsch odšel je že spomladan l. 1909
na substitucijo in se ni vrnil
več, ker je bil prestavljen nato v
Kuf.

Sklenilo se, vidati v H. Lenuartu
nemško šolo, kar je je tudi izvedlo.
Dne 10/10 1909 bita je slavnostna
otprava šole. Karel se je loo na
otroke, in posrečilo se je tudi, jih
precej dobiti, kajti tužari sodali
osi, ki sicer niso kazali nobene
nacionalne bave, so se otroke
v nemško šolo, pa tudi iz okolice,
posebno omi, ki so se nasukali
druka iz podlega lista Stajene.

Dostije bilo tudi vinničarjev, ki
so celo iz daljnih far dajali
so se otroke sem, ker je nemško
»nobel« in steno njih otoci pri-
dejo prej naprej.

V tem oziru moram otkri-
to povedati, da je vedelo slo-

vevske šole dosti grešilo, ker se je v nasledno
 držalo tega, podučevati moraj'ko mogo-
 če v nemškem jeziku. Šli'jal sem, da bi
 nikdar ne prišlo do tega, če bi vsakdo
 slovenska šole postopalo bolj diplo-
 matično.

Bili ste tedaj dve šoli in tudi šolanji
 so se delili v dva tabora. Tui, ki so pog-
 drao'jali z: Hoalju bodi Jesus Kristus,
 drugi, ki so tulili svoj: Grüß Gott.

Dogodilo se je, da so se slovenski
 in nemški šolanji medprotorna, da celo
 v tugu napadali s kamencem; neki
 fant iz nemške šole je 25/2 14 zabodel
 učenca slovenske šole z nožem v rebra,
 kar je sode tudi Keruemu bilo skrajno
 neprijetno (M 161/10)

To so bili slavni dnevi 8. Avgusta.
 A prišlo je drugič. Kakor je on že imel
 spleh navado, da se je rad spel, tako se
 je zgodilo tudi tukaj. Hotel je biti taborekaj
 edini gospodar v nemški šoli in v
 Kerenshaus, ki so ga zidali za razne
 veselice. To pa sode nadučitelju in
 drugim težavom ni bilo dovolj;
 prišlo je do prepisov in dožb za-

radi žaljenja časti in kerce je bil da, da
je Dr. Zirnigast odložil za častna mesta
in postal politično popolnoma miren.
Tako so bili Nemci sarii brez vsakega
odstava. zgodilo se je celo, da je Dr. Ziru-
gast dal svojo kćenko doma podučevati
najprej po nemški učiteljici, pozneje
pa po slovenski govarki kocnik.

V pravadah, ki so sled tega spora
nastale med Dr. Zirnigastom in
nemškim posojilnem društvom
zastopal je proega Dr. Jovišek, kakor
tudi o pravadah, ki so jih imeli
nekdanji delojemalci pri zi-
danju nemške šole zoper
nemški šolstvenici.

Tako se miče svet.

Leta 1911 meseca sociāna bile so
občinske volitve. Tretji razred
bil je nemcem gotov, bolj dovoljiv
je bilo v II, v I pa je bilo največje
o slučaju, da vslijo osi Slovenci
pet proti pet, ker šest nemški
volilce ne bi mogel priti, namreč
Kuceru Samitz, ki je bil na svet
holan.

Kačela se je živahna agitacija za I. razred. Dr. Gorišek pridobil je glas kugovca Dimnika, mesar Kuafle in Aubl pa stoga pustila na cedilu. Ker sem uvidel, da bi bilo moje glasovanje itak brezpomenčno, a bi si skem le nakopal sodežnost nemških dužnikov, med katerimi bom moral živeti, se volitve nisem udeležil, ker je bilo razporeje 8:16, tedaj na enak način brezupno.

Drugačje bilo je v I razredu. Tu bi odločeval glas notaryja Stupica, kajti vsi drugi glasovi, kakor svet kuch devarnih zavodov in odvetnika Dr. Lešnik so bili gotovi. Za notaryja pa smo se bali, ker nam je bilo znano, da je o priliki, ko je dobil posojilo iz ni nemški prijski kvantilnici, obljubil, da se politično ne bo več javno pokazal, kar je on popreje v to zvezi zupana Dimnik zoper poslance Malih kot priča javljati sam izposredal. Tendar Dr. Gorišek ni obupal, zaigral mu je, da se naj tega ne boji, saj če mu denar odprejo, ga dobi v slovenskem zavodu. Nazadnje ob-

Ljubil je, da bo volil, a zopet takoj izra-
zil svoje doornie. Bil je v stuašnih škrip-
cih, če voli, ga bodo napadli Nemci, če
ne, nima nič dobrega pričakovati od
de Gouiseka. Puišel je k meui ves obupan,
in to žil, da puiše v disciplinano pro-
istavo, če voli. Tockako se mi je to zdelo
študuo in spoznal sem, da se je moral
hudo zavozati napram Nemcem.

Napoiil je dan volitve. Dopoldne
volil je III in II razred z je prej navede-
nimu v spekuu.

Popoldne ob emi začela se je volitvo
za I razred, ki bi imela trajati do
dveh. Te dopoldne puišli so častni
občani kakor de pl. Plauki, Oruih, Malik
in drugi ter sodelovali uotanja
na vse moqote uacine.

Kuceuz karuitz ne bi mogel iti
na volišče, pripuovoljali so je uosit
nič, da bi uotanja strasili, češ, tako
nič ne pomaga, če greš volit, mi
paĩ puenesemo na svet beluega
na volišče.

Bilo je vse napeto, kaj bo naredil
uotah. Kuglej, malo pred emuo

prispelje se iz Trojice kričaj puvija Golob
pred ustajevo hišo, le-ta vstopi in se
odpelje hitro skozi tuj naprej k Fr. Tro-
jici; ker ga zakteba neka stvarka, da
ji napravi sprosko.

Da je bilo vse to dogovorjeno, je
spoznal vsak, in tako je tudi bila usoda
v Trzinu za Slovence zapечатena.
Kakor sem prej zvedel, bitudi uo-
stajevo glasovanje nič ne pomagalo,
kajti določeno je bilo, da bi v tem slučaju
se podala volivca Komisija k bolnemu
Lančniku; protest od slovenske stranke
bi gotovo nič ne galegel in ostalo bi ven-
dar tako, kakor je izpadlo sedaj.

Da seve notar ni imel sprijetka pri-
jetnega stališča je razumljivo. Takoj
drugi dan moral je priti kot zastopnik
k razpravam, Dr. Janiček in odvet. Kaud.
fr. Lovrec ga nista pogledala.

Videl sem, da je notar o strahnem
položaju, imel je zavest, da je svoj narod
zapustil, in da velja kot reneget.

Vrh tega so slovenski častniki o tej
zadevi na dolgo in široko razpravljali,
tako da je notar odproval slovenski

Narod, ki je bil prej upegovo glavilo.

Licek so nekateri rekli, da bi Slovenci tega ne bi smeli skrbeti, ker bi ga v tem času mogli še pridobiti; a jaz tega nisem verjel. Po mojem mnenju se je že preoce zapozal in manjkalo mu je potrebnega poguma, kajti osled zaživanja alkohola v obilnejši meri je tudi moralna moč počala. Zdelo se mi je pa tudi, da je imel še druge zadeve v svojem poslovanju, ki so umdelale njegovi, naj spoznal sem to iz nekaterih njegovih spazk, s katerimi bi prišli Nemci na dan, če bi pustili njim voliti.

Časlečiosse namre, in kako je tudi ta napetost med notarijem in dr. Goriščkom minila. Dva sama sta sčasoma običala isto prijazno, notar je v družbi svetnika in graščaka kotkas v Hrastovcu celo prišel v dr. Goriščkovo hišo in tam kvartal do polnoči, a gospa dr. Goriščkova bila je jezkava, pri njej je

notar izigral svojo ulogo, on kakor Dr. Tip-
 lic, kateri zadnje imenovani se je na
 zadnje napram Dr. Guisèku vedel
 popolnoma prijazno in obratno
 ni celo mu pomagaj, ko je Dr. Guisèk
 padel zaradi poud. njegovo vilo na
 konja in se poškodoval. A vse to ni
 ganiilo srca Dr. Guisèkove, rekla je
 hladno: frisk byult ino' puf' fubau
 mo' ni' f'rit' ifu.

Leta 1912 meseca junija bile so dr.
 gäa'ozbovske volitve. Dusec inu to
 lukaj'paraditega, da se razvidi, kake
 razpore so vladale med Nemci.

Iskance za ta volilni okraj' bil je
 tucene Malik. Letga pa so se navelicali, ker
 baje ni zastopal pravo interese Nemcev.
 Tako se je en del odlozil postaviti drugega
 kandidata v osebi nadzornika Rauterja.
 Biliso hudi boji s H. Lemankuzanovitega.
 Dr. Zimigast in polovica tega - Nemcev
 je za Malika, druga z župani inu
 Henrikom Sollag, ki je pri zadnjih volit-
 vah bil izvoljen namesto tega vca Sed-
 minem za župana, pa je agitiral za
 Rauterja. Bila so zborovanja sklicana

od vseh kandidatov in sicer pri Sarmitzu.
Tam nastal je hud spor, ker je bilo
pristajšo za kandidate ač. Župan Sollač,
ki je kot gostilničar in mesar in ob
cemu župan vsled nasjega puenožn-
ja igual takovskaj puv ologo, je
imel oster sporod z Malikom,
posledica je bila, da je bil vsled
tožbe Sollač obrnjen v denarno
kazen. Naspustsko vsled dveh
kandidatov pozvonilo je, da je
kudi Dr. Zingart tožil sugosca
Hlavitid in peka Kaplana Heiter,
vsled česar je nastalo prusti
Dr. Zingartu se bolj rastlo.

Napočil je dan solitev. V St. Lenuku
znagali so kandidate, a dobil je
pucnalo glasov, in prišlo je do
sje solitve, v kateri je Malik zna-
gal.

Pažeru se sedaj udeležil solitev
in sicer iz nagajivosti proti Maliku
in Dr. Zingartu, ki sta sodila
sodnijo, da ni redno jemala Dr. Zin-
garta kot predsedca pri Kazenskih
Komisijah in je Malik tozadevno

napravil celo interpelacijo v družavnem zboru.

To svoje slovenecem ni bilo prav in delali so svoje opazke, a jaz se nisem zmenil zato, pač pa sem sklenil, se v bodoče nobene politike ne udeležiti, ker tako nimam nikče povoda, delati opazke.

Kakor sem že o priliki mojega proega potovanja o H. Levant spisal, vozila je pošla iz Maniboua o H. Levant dva. Kmalu na dan in obratno. Ta moderni čas je do nekaj tako starega, sledi čas se je že ugibalo, doseči zgradbo železnice. A stem ni bilo nič.

Leta 1913 pa je Dr. Gorišek dosegel, da so se našle z avtomobilem sojuzje iz H. Levanta v Manibou in nazaj dva kmal na dan. Bilo je to nekaj novega in ljudstvo se je temu močno veselilo. A kaj so nastali naspustniki misleci, da hoče Dr. Gorišek, ki je hotel ustanoviti združbo z vsejnim poročkom, natanačin posloviti H. Levant.

Nastopila je tudi gospa Linniger, ki

je oskrbovala prevažanje s pošto, kot
konkurentinja in doseglo se je, kako
ne vem, da je bila po 14 dnevnem
času vožnje z avtomobilom le-ta
ustasljena in potem so se možali ljudje
je posluževati prostane vožnje z
pošto. Bili so poravnileki, da cesta
ni dosti široka, da mostovi ne
držijo in enake stvari. Celi tvoj
breg izjemne naravnosti je bil na-
gaduje za to, ker se je dosegel spora-
zum, da bi ta novi oslovec ne
mostovil aktivno pri občinskih
poslih, ker zadnoga bi bila po veči-
ni o slovenskih rokah, tako je Džo-
rišek že napravil načrt.

Blazila se je koga delovna prostija
za podobitev koncesije, a češila se
do danes ni. Med tem pa vozi leta
1914 naprej pisovannar Jofy s so-
jim velikim avtomobilom pivo
v St. Leonard in Trojico, ki je dosti težji
od mega, ki je vozil l. 1913. Lepe je
to prihatno podjetje, in mostovi
držijo ni ceste niso presozke in
vse se vrši v redu, le naša prostija

za prenašanje oseb ostane glas oprijetega oprave.

Leta 1914 bile so tudi volitve za okrajno bolniško blagajno. V odboru bili so nemško misleči odborniki. To trudijavo nastopil je. Dr. Gorniček tokrat prvo mesto, a način postopanja nastopnikov bil je tak, da se volitve ni izvršila v prid Slovencev. Spravje pa je, da se to prihodnjic posueči, ko bo tudi taktika drugačna.

Imeniti moram še moje uradno življenje. Kakor sem že povedal, bil sem najprej v kazenskem oddelku. Kotu dobil sem šele mesca novembra 1908. Od tega časa uodil sem kazenski oddelk samostojno. Skališče bilo je težko, kajti dejstvo samo, da sem bil Slovenec, je veliko vplivalo. K temu prišlo je še, da je bila težba med sollicitatorjem Dr. Gornička - Davorinom Polič zoper novega Kancelista francoskega, ker je ta rekel, da je Polič "grob". Pri to zadevi najprej nisem smatral pomjenu dokaz

revnic, kar se je viden izpovedel, kot dopri-
zečen in temu obsodil Manuelista.
Dvojno sodišče pa je obtožencea
opustilo in uveljavilo nasprotno
tisto steno, da je izpovedi dokaz dog-
nal, da je bil obtožence bil do tega
izpovedi opravičen, ker je tožiteljevo
postopanje edino le kuiti ksoal.

Karal pa je v času tih cel vihar,
namigavalis o celo, da so nora mulji
v vlogi, kako sem mogel izpovedi ob-
sodbo. Aht šel je k nasledišču in da
so moje postopanje smatrali kot
nacijanalo, sem zudol pozneje.
Da sem steno prišel v veliko milost
pri višjih oblastih, je umorno.

Medi dodaljeni Manuelisti ofici-
jant Dupriik skupel je na svojo
koko sradbo neke ženske radi žaljenje
časti, ki se je odstopila e. k. okrajni
sodniči Cummok, ki velja ugodno
kot popolnoma neniška, četudi
je kretjina Slovencev. Nekaj dni
pozneje dobil je predsedničk fer-
mar, v katerem se moje postopanje

najstusjše govaja, ker se kati' postarom
jaz se naj' nikar ne osmelim, napra-
viti poskuse na ta način v slova-
piti slovenski jezik pri sodišču,
pri katerem je edino le nemški jezik
v rabi.

Jaz bi se smejal, a nisem se mo-
gel. Negrešek, ki se mi namerno na-
stavljal, ampak osled na vade pri tej
sodišči, da se spuejme sradba v tem
jeziku, kakou ga goosni studenka,
smatral se je za agitatorično delo.
Hu to me je silno bolelo.

Da sem sebe v "ničnosti" vsjkih prišel
stoprjjo višje, si lahko osak sam misli.

Študijo sem puestal. Njivel sem
se v svoj oddetek in delo. Sprvška so
še prišli zavadi naložnikij nososi,
tako enkrat, ker se je oficijalut quotil
in v kazenski zadevi napisal na-
mesto "infolgr Lappasadi", infolgr
"Rakirsp", čes, da niti kazensko
pravnega reda in izkazov ne poz-
nam. Prvška, ki jo sem le v toliko
zaknisil, ker dotičnega poročila
na prijazno sodišče nisem

prečital, misleč, da je to zadeva, ki jo pi-
sanna zaresljivo izvede.

Tako je delo na Kapuskem oddelku
čisto dobro napredovalo in pri si-
tuaciji jeseni 1910 po sedanjem pred-
sedniku dejelne sodnice v Ljubljani
doslovnemu sodniku Dr. Glueck me
je ta pohvalil, češ da je kapuski oddel-
lek v lepem redu in da je moje delo-
vanje vredno pohvale.

Stem sem bil rešen svet ugodlj-
nih situacij. Meseca srčca 1911 do-
bil sem volium za sporne zadeve in
prejel civilni oddetek 1/4 1911.

Skušalo me je sicer malo to
novo mesto, kajti celik je odgovor-
nost, ki je stem zgrejana. A inel
sem od svojih doskultantskih
časa dobro prebrsko, tako civilno
iz časa, ko je bil kedavji sodnik taj-
nik fe. fantek majet, in izvršilno
pod vodstvom sicer silno neroz-
nega sodnega tajnika Franca Kues-
ki je bil mimogrede omenjeno, tedaj

edini kroški Slovenci kot sodnik
pri dejelni sodnici v Celovcu.

Tako sem se temu oddelku popolno
ma prisadil, imel sem l. 1911 - 1913 jako
veliko dela, po 33 - 43 komisij na leto.
Tu sodb po 50 - 60 največ kontradiktio-
ničnih, od katerih so mi bile najmanj
2/3 v prigrabi inštanca potujene, tako
da sem bil prav zadovoljen s temi
uspehi.

Po sodniku dr. Schowitsch prišel je naj-
prej avskultant Filler, nato sodnik dr. Fran-
zampin pa dr. Kuning, ki je odšel l. 1912
iz H. Lenarta. Ker je bil daljša na sub-
stituciji, sem moral jaz oba oddelka
oskrbovati, dokler ni prišel meseca
julija 1912 sodnik Toplak, ki je bil
na kazenskem oddelku. A tudi ta
je moral na substitucijo in tako
sem celih šest mesecev oskrboval
oba oddelka s pomočjo avskultanta
najprej dr. Vodovška in nato dr. Roschke.
Da so mi temu zelo zapeli moji živei,
je umerno, saj obnašati sem
moral večino po petkrat na teden.

mislim sem, da bo to puščalo prvi moji kvalifikaciji o počtev, a mislim sem se. Svetnik me je sicer kvalificiral z „sehr gut“; komisija je temu pritrudila da splošno kvalifikacijo je označila le z „gut“ s pripombo, da se spreteva moje dejanje ga čas, ko sem bil z delom presložen v tem smislu, da sem ga popolnoma obvladal. Bei Anstehmung der Prusa-Verwaltung in Baden vorkam es mir in der Folgezeit die bei großer Unbefähigung.

Bolelo me je to, posebej ker je moj kolega Toplak dobil reol: sehr gut, a svetnik me je kolajil, češ, črka je mrtva, človek pa velja to, kar zna, sodi se kvalifikacija le po tem, kakor kdo koun v gaja.

Bu povinil sem se. Sklenil sem, da se o prihodnjic tudi ne bom presložil z delom, kakor je ravno potrebito, kajti naj omenjeno odstavo obeh solitelkov sem presložil po presloženju; a tega sedaj ne storim več.